

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

Seduta tal-11 ta' Ottubru, 2012

Citazzjoni Numru. 333/2003

**Joseph Seychell u martu Joan Seychell ghal kull
interess li jista' jkollha**

vs

Brigadier tal-Forzi Armati ta' Malta

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni promotrici datata t-2 t'April, 2003 li permezz taghha l-atturi sintetikament ippremettew is-segwenti:

1. Illi l-attur Joseph Seychell kellu l-grad ta' "*Gunner*" mal-Forzi Armati ta' Malta u jahdem mar-*Revenue Security Corps*;
2. Illi waqt li fl-4 t'April, 2001, l-attur de quo kien qed jaqdi d-dmirijiet tieghu fi hdan l-imsemmija Forzi

Armati hu sofra danni meta kien ser jirkeb il-vettura tal-armata li ggib in-numru ta' registrazzjoni GVA – 111;

3. Illi b'konsegwenza tal-istess incident l-attur de quo sofra dizabilita` permanenti kif stabbilita mill-espert ortopediku minnu hemm indikat u konsegwenza tal-istess, anke tilef ix-xoghol;

4. Illi l-incident in dizamina u d-danni konsegwenzjali ghall-istess sehew unikament tort u htija tal-konvenut Brigadier minhabba li naqas li jiehu dawk il-mizuri u prekawzjonijiet necessarji li setghu jevitaw l-incident de quo;

5. Illi ghalkemm interpellat biex jersaq ghall-likwidazzjoni u hlas ta' danni sofferti mill-attur, l-imsemmi konvenut baqa' inadempjenti, u ghalhekk, kellha tittiehed din il-procedura;

Illi in vista tal-premess, l-attur ghalhekk aderixxa din il-Qorti biex il-konvenut jghid ghaliex din m'ghandhiex:

1. Tiddikjara lill-Brigadier konvenut unikament responsabbli ghall-incident tal-4 t'April, 2001, li seh waqt il-hin tax-xoghol u li konsegwenza tieghu l-istess attur sofra danni fuq il-persuna tieghu;

2. Tillikwida d-danni sofferti mill-attur konsegwenza tal-istess okkorrendo bl-opera ta' periti nominandi;

3. Tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-atturi dik is-somma li tigi hekk likwidata;

4. Bl-ispejjez, inkluza dawk tal-ittra ufficcjali datata s-7 ta' Marzu, 2003, u bl-imghaxijiet legali kontra l-konvenut;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet datata l-20 t'Ottubru, 2003, li permezz taghha l-konvenut eccepixxa sintetikament is-segwenti:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi l-allegazzjonijiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li hu l-istess attur li hu unikament responsabbli ghall-incident in dizamina;

2. Illi m'ghandux ibati spejjez;

Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat il-15 t'April, 2004, li permezz tieghu nnominat bhala espert mediku lill-kirurgu Charles Grixti bil-fakoltajiet kollha soliti, inkluz li jisma' xhieda bil-gurament;

Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat it-2 t'April, 2008, li permezz tieghu hatret lill-assistent gudizzjarju hemm indikata biex tisma' x-xhieda tal-espert hemm ukoll indikat;

Rat ir-rapport minghajr data u timbru ufficcjali, pprezentat mill-assistent gudizzjarju li permezz tieghu, infurmat lill-qorti li l-inkarigu moghti lilha kien ezawrit u li ghalhekk irritornat il-process lill-qorti ghall-kontinwazzjoni tal-kawza, (ara fol 72);

Rat il-verbal tal-partijiet datat l-10 ta' Gunju, 2011, li permezz tieghu qabblu li x-xhieda gia mismugha minn din il-qorti diversament preseduta tittiehed daqs li kieku giet mismugha minn din l-istess qorti kif issa preseduta, (ara fol 105);

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-kontendenti rispettivament datati l-21 ta' Marzu, 2012, u l-4 ta' Mejju, 2012;

Rat il-verbal tal-abbi rapprezentanti legali tal-partijiet datat l-1 ta' Gunju, 2012, li permezz tieghu infurmaw lill-qorti li kienu ser jirimmettu ruhhom ghan-noti ta' sottomissjonijiet fuq indikati;

Rat id-dokumenti kollha esebiti;

Ezaminat ix-xhieda kollha prodotta;

Ikkunsidrat:

Illi l-vertenza in dizamina tista' tigi sintetikament kompilata bil-mod segwenti:

1. Illi fl-4 t'April, 2001, l-attur Seychell li kien fir-*Revenue Security Corps* kien hierieg flimkien ma' kollega tieghu biex idur il-banek;
2. Illi peress li l-vettura li kienet ser tintuza ghal dan kienet tintuza minn membri oħra tal-Forzi Armati, l-istess attur hass li kellu jiccekjaha biex jara jekk din kellhiex zejt tal-brejkijiet u ilma fir-*radiator*;
3. Illi hekk kif l-attur kien ser jitla' fl-imsemmija vettura li hi tal-marka *Land Rover* bin-numru fuq għa' ndikat, dan zelaq "peress li ma' l-art kien hemm hofra";
4. Illi biex jirreagixxi għall-akkadut l-istess attur isostni li mbaram u li għalkemm ipprova jzomm bi spalltu, l-isforz li għamel ma serva għal xejn hlief li minhabba fih qala' spalltu;
5. Illi l-attur isostni li ma setax jara l-hofra de quo liema hofra kienet il-kawza tal-incident in dizamina;
6. Illi rizultat tal-istess, l-attur intbagħat mis-superjuri tieghu għand it-tabib tar-rigment li wara li ezaminah u nfaxxah, infurmah li kellu xi laham maqsum;
7. Illi wara li rizultat tal-istess, idejn l-attur bidet issir vjola u minhabba f'hekk intbagħat l-isptar;
8. Illi fl-isptar ittiehdulu xi *X-rays* u gie nfurmat li kellu xi haga fil-ligamenti tieghu;
9. Illi nonostante li l-attur baqa' jmur għal xi kura l-isptar, ma jirrizultax li min hemm ha xi sodisfazzjoni tant li t-tabib privat tieghu sfortunatament tah parir jirrikorri għand speċjalista privat;
10. Illi meta gie ezaminat minn dan it-tabib riferit mill-attur fix-xhieda tieghu a fol 16, gie nfurmat li kagun

tal-incident de quo hu kellu l-muskolu l-kbir maqtugh u li peress li issa kien ghadda z-zmien, ma seta' jaghmillu xejn;

11. Illi l-attur ghadu sal-lum isofri mill-istess incident billi hekk kif jgholli jdejh iweggghu l-muskolu de quo u allura, m'ghadx ghandu l-uzu komplet ta' jdejh billi jekk jgholliha jwegga';

12. Illi di piu`, meta wara dan kollu l-attur irritorna ghax-xoghol fil-Forzi Armati, sab li dawn qatghulu xahrejn paga – ghalkemm jidher li wara xi zmien tawhomlu;

13. Illi ghalkemm meta ntavola l-procedura odjerna l-attur kien ghadu membru tal-Forzi Armati, m'ghadux jaghmel l-istess tip ta' xoghol;

14. Illi fid-depozizzjoni sussegwenti tal-istess attur ampjament seba' (7) snin wara l-ewwel wahda, jirrizulta b'mod aktar car li l-hofra riferita kienet effettivament fit-tarmac u mhux fil-vettura kif wiehed seta' jiehu l-impressjoni mill-ewwel depozizzjoni;

15. Illi effettivament din il-hofra kienet fejn jigu pparkjati l-*Land Rovers* iz-zghar, u kien hu u diehel fil-vettura de quo li tfixkel fil-hofra – habat mal-bieba u qala' spalltu;

16. Illi skont l-istess attur, is-soldati kienu jigbdu l-attenzjoni tas-superjuri tagghom anke b'rapporti skritti, ghall-hofor fit-tarmac u kienu wkoll jghidulhom li perikoluzi, izda kien ghal kollox inutili;

17. Illi wara l-incident de quo l-attur kien ordnat imur jispara fuq ir-"*ranges*";

Ikkunsidrat:

Illi skont ir-relazzjoni medika tal-espert kirurgu mahtur appozitament minn din il-qorti diversament preseduta gie sintetikament relatat is-segwenti:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi meta l-attur kien ser jirkeb il-vettura in dizamina lewa l-gharqub tal-lemin f'hofra fl-art;
2. Illi rizultat tal-istess, l-attur tilef il-bilanc u waqt li waqa' habat spalltu l-leminija mal-bieba tal-vettura in dizamina;
3. Illi meta gie medikat superficialment fil-*"barracks"* tas-suldati fejn kien u wara fl-isptar, gie nformat li ma kellux ksur izda ferita fil-ligamenti u gie ndirizzat ghall-fizjoterapija;
4. Illi nonostante ghoxrin (20) gurnata ta' fizjoterapija l-attur baqa' migugh;
5. Illi meta kien kostrett jara kirurgu privat, gie nformat li effettivament fl-incident de quo kien carrat muskolu minn spalltu;
6. Illi f'Mejju, 2004, l-attur soffra trombosi f'mohhu;
7. Illi b'rizultat tal-incident ikkagunat mill-hofra fl-art, l-attur ma setax juza jdejh fl-ampjezza kollha mixtieqa u b'rizultat tal-istess la seta' jaqta' l-hobz, la seta' jiftah il-bieb tad-dar, u lanqas ibajjad kif kien jaghmel qabel;
8. Illi mid-diversi ezamijiet medici kondotti fuqu, jirrizulta lill-perit tekniku nominat, li kagun tal-incident de quo l-attur:
  - i. Carrat il-muskolu *"pectoralis maior"* u parti mill-muskolu tal-bicipiti;
  - ii. Kellu l-funzjoni tal-muskolu de quo mehuda mill-muskolu ta' madwaru;
  - iii. Irkupra allura l-movimenti kollha tal-ispalla l-leminija – ghalkemm dan ikun akkompanjat minn ugiegh meta jaghmel sforz zejzed;

Kopja Informali ta' Sentenza

iv. Is-sahha f'dawn il-movimenti rriduciet ruhha meta pparagunata mal-pozizzjoni qabel l-incident;

9. Illi rizzultat tal-analizi fuq riprodott, l-istess espert tekniku nominat ikkonkluda li l-attur effettivament soffra dizabilita` ta' 4% (erbgha fil-mija), (ara fol 26);

Ikkunsidrat:

Illi ghalhekk, tenut kont tad-dinamika li rizzultat fid-dizabilita` riferita fil-paragrafu ta' qabel dan, din id-dizabilita` hi naxxenti mill-hofra fit-tarmac li kien hemm fl-art fejn kienet il-vettura li fiha kien ha jirkeb l-attur biex imur fuq xogholu u jaqdi d-doveri tieghu;

Illi di piu`, jirrizulta li s-superjuri tieghu kienu ilhom li ngibditilhom l-attenzjoni ghall-istat tat-triq in dizamina u dawn xorta nJORAW tali lamenti;

Illi ghalhekk in-nuqqas ta' reazzjoni ghall-istess da parti tal-Forzi Armati jpoggi lill-istess f'pozizzjoni nkriminanti stante li effettivament biex tali nuqqas u inattivita` li attwalment wassal impjegat inerm biex isofri d-dizabilita` riskontrata;

Ikkunsidrat:

Illi pero`, ghandu jigi rilevat li nonostante l-perjodu ezageratament twil li hadet din il-procedura l-istess attur naqas jipproduci provi sufficjenti rigwardanti l-ammont ta' danni minnu vantati;

Illi ghaldaqstant, in vista tal-premess, filwaqt li tirrespingi t-talbiet tal-konvenut Brigadier, takkolji t-talbiet attrici u konsegwentement:

1. Tiddikjara lill-Brigadier konvenut unikament responsabbli ghall-incident in dizamina li seh fl-4 t'April, 2001, li seh waqt il-hin tax-xoghol u li konsegwenza tieghu l-istess attur soffra danni fuq il-persuna tieghu fi grad ta' erbgha (4) fil-mija;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Illi pero`, fin-nuqqas ta' provi rigwardanti l-kwantum ta' danni – *lucrum cessans* kif ukoll “*damnum emergens*” – li jstghu jigu riskontrati, qed tiriserva li ttiprovdi fir-rigward wara li l-partijiet iressqu l-pozizzjonijiet taghhom fir-rigward;

Ghaldaqstant, filwaqt li tiriserva wkoll il-pozizzjoni taghha rigwardanti t-talbiet l-ohra attrici, tordna l-kontinwazzjoni tal-kawza;

Tiriserva finalment li tappunta l-istess kawza ghall-kontinwazzjoni wara li tisma' lir-rapprezentanti tal-partijiet.

Onor. Imhalled Silvio Meli

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----